

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA FARMACIE
1.3.	DEPARTAMENTUL II
1.4.	DISCIPLINA TEHNOLOGIE FARMACEUTICĂ ȘI BIOFARMACIE
1.5.	DOMENIUL DE STUDII: SĂNĂTATE
1.6.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.7.	PROGRAMUL DE STUDII: FARMACIE

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei din planul de învățământ: ȘTIINȚELE COMPORTAMENTULUI. COMUNICARE MEDICALĂ				
2.2.	Codul disciplinei: F0311				
2.3.	Tipul disciplinei (DF/DS/DC): DC				
2.4.	Regimul disciplinei (DOB/DOP/DFA): DOB				
2.5.	Titularul activităților de curs: ȘARAMET GABRIEL, PROF. UNIV.				
2.6.	Titularul activităților de seminar: -				
2.7. Anul de studiu	III	2.8. Semestrul	V	2.9. Tipul de evaluare (E/C)	C

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică și de pregătire/studiu individual)

I. Pregătire universitară (predare, aplicare practică, evaluare)						
3.1. Nr ore pe săptămână	1	din care:	3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	14	din care:	3.5. curs	14	3.6. seminar/ laborator	0
Evaluare (nr. ore) : 1						
II. Pregătire/studiu individual						
Distribuția fondului de timp						ore
Studiu al suporturilor de curs, al manualelor, al cărților, studiu al bibliografiei minimale recomandate						14
Documentare suplimentară în bibliotecă, documentare prin intermediul internetului						7
Desfășurare a activităților specifice de pregătire pentru proiect, laborator, întocmire de teme, referate						4
Pregătire pentru prezentări sau verificări, pregătire pentru examinarea finală						9
Consultații						2
Alte activități						0
3.7. Total ore de studiu individual						36
3.8. Total ore pe semestru (3.4.+ 3.7.)				50		
3.9. Numărul de credite				2		

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Propedeutică farmaceutică, Produse tehnico-medicale, Drept farmaceutic, Tehnologie farmaceutică și Biofarmacie, Stagiul practic de specialitate
4.2. de competențe	Capacitate de înțelegere a nevoii bolnavilor, o bună comunicare cu aceștia

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Laptop, videoproiector, ecran
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	-

6. Rezultatele învățării*

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Studentul identifică, descrie, explică și înțelege principiile și modul legal de prescriere și recomandare a produselor farmaceutice și parafarmaceutice, ceea ce-l face să comunice optim cu orice pacient	Studentul învață să comunice cu pacientul la eliberarea rețetelor prescrise de medic, ținând obținerea unei compliance maxime a pacientului la tratament și asigurându-se că acesta a înțeles corect cum să și-l administreze	Studentul evaluează prescripții medicale, recomandă medicamente otc, produse fitoterapeutice, cosmetice și dispozitive medicale, conform prevederilor legale, comunică optim cu pacientul câștigându-i încrederea și ajutându-l să și îmbunătățească starea de sănătate

7. Obiectivele disciplinei (corelate cu rezultatele învățării)

7.1. Obiectivul general	Prin participarea la cursul de comunicare cu pacientul, studentul își va însuși cunoștințe, abilități, atitudini și valori privind o asistență farmaceutică de calitate prin comunicarea farmacistului cu pacientul inclusiv cu alți profesioniști din domeniul îngrijirii sănătății
7.2. Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> Înșușirea unei metodologii de comunicare eficiente cu pacientul și de soluții practice în îngrijirea farmaceutică a acestuia Dezvoltarea unor bune abilități de comunicare și a capacității de detectare a noncompliancei pacientului. Dezvoltarea capacității de a lua decizii în interesul pacientului, cu respectarea principiilor etice Dobândirea unui comportament profesional adecvat și a nevoii de educație farmaceutică continuă în scopul unei bune asistențe cu medicamente a populației Creșterea rolului farmacistului în îmbunătățirea comunicării și a compliancei pacientului în furnizarea unor servicii eficiente și a unei îngrijiri centrată pe pacient

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Obiective. Definiție. Tipuri de comunicare.	Prezentare interactivă folosind mijloace moderne de prezentare	2 ore

<p>1.1. Comunicare intrapersonală 1.2. Comunicare interpersonală 2. Comunicarea în farmacie 2.1. Obiective și motive 2.2. Componentele procesului de comunicare ; modelul liniar, modelul Laswell, modelul interacțional ; modelul tranzacțional 2.3. Reguli de comunicare în farmacie ; comunicarea eficientă farmacist-pacient</p>	<p>Power Point, filme didactice, mijloace multimedia. Prelegerea este interactivă, bazându-se pe valorificarea cunoștințelor dobândite anterior și pe dezbateră și clarificarea noțiunilor predate (Problem-Based Learning - PBL). Studiu ghidat pe cazuri autentice ce privesc diferite situații întâlnite la nivel de farmacie și comportamentul ce trebuie manifestat, integrarea științifică fundamental-clinică a problematicei, cu obiective definite de înțelegere a tehnicilor corecte de comunicare medicală (Case-Based Learning - CBL).</p>	
<p>3. Forme de comunicare cu pacientul. Comunicarea orală (verbală). Comunicarea nonverbală. 3.1. Comunicarea verbală. Stadiile comunicării verbale (orale): - Deschiderea sesiunii de comunicare cu pacientul - Culegerea de informații de la pacient (chestionarea/intervievarea) ; Importanța ascultării active - Oferirea de informații pacientului adaptat la nivelul de înțelegere a pacientului - Închiderea ședinței de comunicare cu pacientul și întărirea informației transmise - Exemple de comunicare farmacist-pacient 3.1.1. Tehnici de chestionare a pacienților. Tipuri de întrebări: - Întrebări deschise - Întrebări închise - Întrebări directe și indirecte - Întrebări de control (dirijare) a pacientului - Întrebări de clarificare (lămurire) - Întrebări ajutătoare - Întrebări multiple - Întrebări jenante 3.1.2. Închiderea conului întrebărilor 3.1.3. Oferirea de informații pacientului asupra medicației, a unor termeni medicali și primirea de feed-back 3.1.4. Închiderea sesiunii de comunicare 3.2. Comunicarea non-verbală Comunicarea scrisă. Prospectele și etichetele medicamentului. Alte surse scrise de informare (reviste de specialitate, pliante ale producătorilor, etc.</p>	<p>Studiu ghidat pe cazuri autentice ce privesc diferite situații întâlnite la nivel de farmacie și comportamentul ce trebuie manifestat, integrarea științifică fundamental-clinică a problematicei, cu obiective definite de înțelegere a tehnicilor corecte de comunicare medicală (Case-Based Learning - CBL). Învățare activă în echipe prin simularea unor situații reale cu verificarea pregătirii farmaceutice și aplicații relevante (Team-Based Learning - TBL).</p>	<p>4 ore</p>

<p>Comunicarea prin intermediul limbajului corporal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gesturi <ul style="list-style-type: none"> Expresia facială Contactul ocular Contactul fizic - Calitățile vocale <p>Spațiul corporal și proximitatea</p>		
<p>4. Bariere de comunicare în farmacie</p> <p>4.1. Bariere în comunicare care depind de mediul ambiental</p> <p>4.2. Bariere în comunicare care depind de mediul de lucru</p> <p>4.3. Bariere în comunicare care depind de pacient</p> <p>4.4. Bariere în comunicare care depind de farmacist</p> <p>4.5. Bariere în comunicare care depind de sistemul de sănătate</p>		1 oră
<p>5 Conceptele de complianță și non-complianță. Tipuri de non-complianță. Consecințele non-complianței pentru pacient</p> <p>5.1. Tipuri de complianță</p> <ul style="list-style-type: none"> - Complianța la terapie - Complianța la tratament <p>5.2. Non-complianța</p> <p>5.2.1. Cauzele non-complianței :</p> <ul style="list-style-type: none"> - boală - medicament - regim de administrare - pacient - sistem de sănătate <p>5.2.2. Situații de non-complianță terapeutică a pacientului</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa prescripției medicale - omisiunea administrării unei doze - erori de dozaj - întreruperea prematură a terapiei - erori de administrare <p>5.2.3. Alte situații de non-complianță</p> <ul style="list-style-type: none"> - administrarea medicamentelor la sugestia unor persoane necalificate - folosirea de medicamente cu perioada de valabilitate depășită - păstrarea incorectă a 		5 ore

<p>medicamentelor</p> <p>5.3. Consecințele non-compliancei asupra pacientului</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea crescută a resurselor medicale - consecințe nefaste asupra pacientului <p>5.4. Etică : definiție ; scop și principii ; standard în România, Uniunea Europeană și global ; armonizare</p> <p>5.5. Metode de determinare a non-compliancei ; evaluarea non-compliancei</p> <p>5.5.1. Metode indirecte :</p> <ul style="list-style-type: none"> - viteza de reînnoire a rețetei/prescripției medicale ; - autoraportul pacientului ; - numărarea medicamentelor sau a volumului medicamentelor multidoză (neconsumate) ; - monitorizarea electronică a medicației <p>5.5.2. Metode directe :</p> <ul style="list-style-type: none"> - constatarea rezultatelor terapiei asupra pacientului - dozarea în fluidele biologice a substanțelor active/metaboliți - utilizarea de markeri biologici <p>- smart drugs</p>		
<p>6 Mijloace de îmbunătățire a compliancei pacientului</p> <p>6.1. Îmbunătățirea comunicării orale farmacist-pacient</p> <p>6.2. Utilizarea de forme farmaceutice compliante</p> <p>6.3. Folosirea de instrumente de ajutorare a administrării – ambalarea compliantă</p> <p>Instrumente de ajutorare a administrării</p>		1 oră
<p>7 RBPF</p>		1 oră
<p>Bibliografie recentă:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. xxx Note de curs 2. Aurelia Nicoleta Cristea: Farmacie clinică, vol.1, Ed. Medicală 2006 3. Remington: The Science and Practice of Pharmacy. 20th edition, Ed. Lippincott Williams & Wilkins, 2000 4. xxx Legea 55/2006 privind reforma sanitară în domeniul sănătății. Cap. XV privind exercitarea profesiei de farmacist 5. xxx Regulile de Bună Practică de Farmacie aprobate prin Ordinul MS 1552/2004 6. xxx – Codul de etică și deontologie în exercitarea profesiei de farmacist (Monitorul oficial 752/18.08.2005) <p>Communication Skills in Pharmacy Practice: A Practical Guide for Students and Practitioners, Wolters Kluwer Health , 7th edition, 2019</p>		
<p>8.2. Laborator/ lucrare</p>	<p>Metode de predare</p>	<p>Observații</p>

practică		
-	-	-
Bibliografie recentă:		
-		

9. Evaluarea

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Gradul de cunoașterea a conținutului cursului predat. Cunoașterea standardelor etice și profesionale în vigoare. Identificarea, descrierea, explicarea și înțelegerea modului legal de prescriere și recomandare a produselor farmaceutice și parafarmaceutice, conducând la comunicarea optimă cu orice pacient	Examen scris	100%
9.5. Seminar/ laborator	-	-	-
9.5.1. Proiect individual (dacă există)	-	-	-
9.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • 50% din baremul aferent evaluării • Cunoașterea standardelor etice și profesionale în vigoare 			

Data completării:
18.09.2025

Semnătura titularului de curs
Prof. univ. dr. Șaramet Gabriel

**Semnătura titularului de
laborator**

-

**Data avizării în Consiliul
Departamentului:**
25.09.2025

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Gîrd Cerasela-Elena